

CO PORADÍTE POSKYTOVATELŮM?

ZEPTALI JSME SE JIŘÍHO HORECKÉHO

Energetická krize a zdražení plynu a elektřiny postihlo nás všechny. Většina z nás se již před tím chovala úsporně, a nepřetápěla, použila svetr a teplé ponožky, nicméně senioři a další postižení v zařízeních sociálních služeb by neměli být zasaženi návrhem vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu, kterou se stanoví zvláštní pravidla pro vytápění a dodávku teplé vody při předcházení stavu nouze nebo ve stavu nouze, a se zařazením pobytových sociálních služeb do regulace teplot. Asociace poskytovatelů sociálních služeb s tímto návrhem nesouhlasí a uvedla své argumenty k návrhu vyhlášky. O podrobnosti jsme požádali prezidenta Asociace Jiřího Horeckého.

Jaký je vývoj návrhu pro snížení teplot a dodávek teplé vody pro pobytová zařízení? Reagovalo ministerstvo na vaše argumenty?

Je nutné ještě doplnit, že vyhlášku s obdobným návrhem předložilo také Ministerstvo zdravotnictví. Oba návrhy jsme odmítli, resp. většinu těchto návrhů, a vypořádání našich připomínek ani žádnou jinou reakci jsme zatím neobdrželi. Lze souhlasit s úpornými opatřeními, snížením teploty na chodbách, v technických místnostech, místnostech pro zaměstnance a mírným snížením teploty (např.

o 1–2 °C.) na pokojích klientů. Ale určitě ne o více stupňů nebo se snížením teploty v centrálních koupelnách, které často tvoří ani 1% celkové rozlohy domova. Příkladem nám může být Německo, které na přelomu srpna a září zveřejnilo svoje pravidla a doporučení – oproti české vyhlášce daleko rozsáhlejší a přísnější, avšak s jednou větou: neplatí pro sociální a zdravotnická zařízení.

Pobytová zařízení už jsou nebo brzo budou bez finančních prostředků na úhradu energií, které trvale stoupají. Máte informace, jak zřizovatelé budou reagovat? Zadoťují svá zařízení?

Částečnou kompenzaci dostanou poskytovatelé sociálních služeb v rámci tzv. dofinancování, tedy přerozdělením celkem 3,2 mld. Kč. V této částce bylo kalkulováno právě s kompenzací nárůstu cen energií přes 1 mld. Vycházelo se ale z březnového stavu, tj. nyní jsou náklady ještě vyšší, a ano, v některých případech budou zřizovatelé zvyšovat provozní příspěvek.

Mám informace z jednoho zařízení, kde zřizovatel nařídil odebírat levnou energii od firmy, která dodávky ukončila. Nové výběrové řízení trvá dlouho, a nyní mají energie dražší o 400%. Jaké jsou vaše informace o situaci poskytovatelů?

Toto jsou extrémní případy. Ta situace je rozdílná v závislosti na fixaci cen a soutěžení dodávek energií. Zvýšení cen energií se tedy u poskytovatelů sociálních služeb pohybuje spíše od 100 do 300%. Snížit spotřebu mohou poskytovatelé sociálních služeb tzv. úsporným chováním nebo např. výměnou osvětlení. Změna topného média, zateplení a podobné investičně náročné akce se v případě ve-

řejného sektoru počítají v řádech měsíců (a také na ně musí být investiční zdroje).

Podobná situace je i ve stravování, jak ušetřit v této oblasti?

Ne. Tedy ne, pokud nerezignujeme na snížení pestrosti a kvality podávané stravy. Řešením je urychlené zvýšení úhradových limitů na ubytovací a stravovací služby. Nota bene právě již třetí valorizace důchodů byla realizována zejména proto, aby senioři mohli platit vyšší životní náklady, tedy hlavně bydlení a stravu. Jen v pobytové službě nelze tyto peníze bez zvýšení limitu použít. Náš požadavek je navýšení o 40 Kč/den nejpozději od 1. října 2022.

Oblast chráněného bydlení je také v problémech, kvůli zdražení pohonných hmot.

Hovoříme spíše o terénních službách, které využívají auta nejen k dopravě obědů, ale i k přesunu pečovatelek. Toto zvýšení sice také způsobuje problémy, ale na rozdíl od energií není násobné.

Jaké další kroky chystá Asociace, aby pomohla se současnou situací poskytovatelů?

Asociace se nyní soustředí na projednávání návrhu státního rozpočtu na rok 2023, a to tak, aby výsledná částka pro státní dotace poskytovatelům zahrnovala i nárůst cen energií. Protože je však situace opravdu odlišná poskytovatel od poskytovatele a přerozdělování dotací je stále více deformováno již neaktuálními a nepřesnými směrnými čísly, vyvstává otázka, zda by situaci nevyřešilo spuštění mimořádného dotačního programu.

Děkujeme za rozhovor.

LENKA KAPLANOVÁ

JIŘÍ HORECKÝ,

prezident APSS ČR, byl jmenován vládou členem Rady vlády pro nestátní neziskové organizace za neziskový sektor. V neziskovém sektoru se pohybuje téměř 30 let. Jiří Horecký je také členem Rady hospodářské a sociální dohody, Rady vlády pro seniory a stárnutí populace, Rady vlády pro veřejnou správu, Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Rady kvality ČR, Rady pro duševní zdraví a Akreditační komise pro vyšší odborné vzdělávání.